Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce za 2020 rok

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W JABŁONCE

Jabłonka 2021

Spis treści

Wprowadzenie **3**

Rozdział I Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce **4**

1.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie 4

1.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi 5

Rozdział II System pomocy społecznej **8**

2.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej 8

2.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej 11

2.2.1. Praca socjalna 11

2.2.2. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym 12

2.2.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach 12

2.2.4. Kierowanie do ośrodków wsparcia 13

2.2.5. Inne świadczenia niepieniężne 14

Rozdział III Realizacja programów i projektów **14**

3.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” 14

3.2. Realizacja projektu socjalnego „Teraz Seniorzy 2020” 15

3.3. Realizacja programu „Wspieraj Seniora” 16

3.4. Program „Karta Dużej Rodziny” 16

3.5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 17

Rozdział IV System świadczeń rodzinnych i wychowawczych **18**

4.1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych 18

4.2. Świadczenia opiekuńcze 21

4.3. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne 23

4.4. Świadczenie „Za życiem” 23

4.5. Świadczenie wychowawcze 24

4.6. Świadczenie „Dobry Start” 26

4.7. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego 27

4.7.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych 28

Rozdział V Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym **30**

5.1. Stypendia szkolne 30

5.2. Zasiłki szkolne 31

Rozdział VI Współpraca z organizacjami pozarządowymi **31**

Rozdział VII Bilans potrzeb i kierunki działań na 2021 rok **32**

Wprowadzenie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce jest jednostką budżetową gminy, realizującą zadania własne oraz zadania zlecone w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy Jabłonka. Ośrodek został powołany Uchwałą Nr XIV/57/90 Gminnej Rady Narodowej w Jabłonce z dnia 26 kwietnia 1990r. oraz utworzony Zarządzeniem Nr 3/90 Naczelnika Gminy Jabłonka w dniu 7 maja 1990r. Ośrodek funkcjonuje na podstawie Uchwały Rady Gminy Jabłonka Nr XL/249/2009 z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce ze zm. /tj. Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 5115/ oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm./.

Działalność Ośrodka finansowana jest z budżetu gminy oraz dotacji rządowych.

Ośrodek realizuje zadania w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę o pomocy społecznej,
- ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawę o przeciwdziałaniu przemocy,
- ustawę o świadczeniach rodzinnych,
- ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawę o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawę o systemie oświaty,
- ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
- ustawę o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Sprawozdanie zawiera analizę budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce w 2020 roku oraz opis realizowanych zadań z wyłączeniem zagadnień dotyczących wspierania rodziny, które stanowi odrębne opracowanie.

Rok 2020 ze względu na pandemię COVID-19 był czasem trudów i wyzwań.

Rozdział I Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce

1.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie

Tabela 1. Plan finansowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce oraz jego wykonanie z podziałem na zadania własne gminy i zadania zlecone gminie w 2020 roku.

Zadanie	Plan	Wydatki	Stopień wykorzystania środków budżetowych (%)
Zadania własne gminy	**1 840 371,88**	**1 578 851,98**	**85,79**
dofinansowane dotacją z budżetu państwa	507 777,14	484 061,44	95,33
finansowane z budżetu gminy	1 332 594,74	1 094 790,54	82,15
Zadania zlecone gminie	**33 431 233,44**	**33 397 311,41**	**99,90**
finansowane z budżetu państwa	33 358 970,18	33 344 918,18	99,96
dofinansowane z budżetu gminy	72 263,26	52 393,23	72,50
Razem	**35 271 605,32**	**34 976 163,39**	**99,16**

Procentowy udział wydatków na realizację zadań OPS z uwzględnieniem źródeł ich finansowania w 2020 roku:

- środki z budżetu gminy **3,28%**
- środki z budżetu państwa **96,72%**

1.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi

Tabela 2. Wydatki poniesione na realizację świadczeń w 2020 roku.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Ogółem	Zadania własne gminy	Zadania zlecone gminie
85202	Pokrywanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej	164 757,03	164 757,03	-
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	6 655,26	6 655,26	-
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	98 786,60	98 786,60	-
85216	Zasiłki stałe	104 473,88	104 473,88	-
85230	Pomoc w zakresie dożywiania. Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	109 144,50	109 144,50	-
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	63 220,00	63 220,00	-
85501	Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci Program 500 +	25 599 882,76	-	25 599 882,76
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenia społeczne. Świadczenie „Za życiem”.	6 447 720,66	-	6 447 720,66
85504	Program „Dobry Start” 300+	829 800,00	-	829 800,00
85508	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych	63 706,12	63 706,12	-
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	25 864,65	-	25 864,65
	Razem	**33 514 011,46**	**610 743,39**	**32 903 268,07**

Tabela 3. Wydatki poniesione na utrzymanie ośrodka i obsługę świadczeń w 2020 roku.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Ogółem	Zadania własne gminy	Zadania zlecone gminie
85219	Wydatki na utrzymanie ośrodka oraz obsługę świadczeń związanych z realizacją zadań własnych gminy	880 700,71	880 700,71	-
85295	Wydatki na obsługę programu „Wspieraj Seniora”	20 353,73	20 353,73	-
85395	Wydatki na środki ochrony indywidualnej w ramach zadania „Kooperacje przeciw COVID”	12 600,00	12 600,00	-
85501	Wydatki na obsługę świadczenia wychowawczego Program 500 +	219 465,00	-	219 465,00
85502	Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia „Za życiem”.	242 773,27	-	242 773,27
85503	Wydatki na obsługę Karty Dużej Rodziny	1 681,29	-	1 681,29
85504	Wydatki na obsługę Programu „Dobry Start” 300+, Wspieranie rodziny	84 577,93	54 454,15	30 123,78
	Razem	**1 462 151,93**	**968 108,59**	**494 043,34**
	w tym:			
Finansowane z budżetu gminy		**848 431,07**	**796 037,84**	**52 393,23**
Finansowane z budżetu państwa		**613 720,86**	**172 070,75**	**441 650,11**

Tabela 4. Struktura wydatków w 2020 roku.

Rodzaj wydatku	Kwota	Struktura wydatków (%)
Wydatki na udzielone świadczenia finansowane z budżetu państwa oraz budżetu gminy	**33 514 011,46**	**95,82%**
Wydatki na utrzymanie ośrodka oraz obsługę świadczeń finansowanych z budżetu państwa oraz budżetu gminy	**1 462 151,93**	**4,18%**
Razem	**34 976 163,39**	**100%**

Tabela 5. Wykonanie dochodów w 2020 roku.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Wykonanie (zł)
85202	Wpływy z tyt. zwrotów oraz odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej	15 020,54
85203	Wpływy z tyt. odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy „BARKA”	11 364,64
85214	Wpływy z tyt. odpłatności za pobyt w schronisku	-
85214	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych zasiłków okresowych i celowych	-
85216	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych zasiłków stałych	893,90
85219	Wpływy z tyt. wynagrodzenia płatnika podatku od wynagrodzeń pracowników OPS	226,00
85228	Wpływy z tyt. odpłatności za usługi opiekuńcze	2 161,90
85501	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wraz z odsetkami	10 519,06
85502	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego	29 705,53
85502	Wpływy z tyt. zwrotów funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami oraz zaliczki alimentacyjnej wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych	110 599,68
85503	Wpływy z tyt. opłat za KDR	189,50
	Razem	**180 680,75**

Rozdział II System pomocy społecznej

W 2020 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, świadczeń niepieniężnych, usług opiekuńczych objęto łącznie 106 rodzin. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła 306. Pracą socjalną zostało objętych 208 rodzin, liczba osób w tych rodzinach wyniosła 531. W domach pomocy społecznej w 2020 roku przebywało 7 osób.

W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało 645 decyzji administracyjnych, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej i niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego. Decyzji przyznających pomoc wydano 515. W 2020 roku kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio: dla osoby samotnie gospodarującej - 701 zł, dla osoby w rodzinie – 528 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce udzielał pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych. Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w roku 2020 było: ubóstwo (53 rodziny) oraz długotrwała lub ciężka choroba (49 rodzin).

2.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce w roku 2020 należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe.

Tabela 6. Zasiłki stałe w 2020 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:	23	210	104 474,00	23	31
Dla osoby samotnie gospodarującej	20	199	102 030,00	20	20
Dla osoby pozostającej w rodzinie	4	11	2 444,00	4	12

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Tabela 7. Zasiłki okresowe w 2020 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem:	47	251	78 510,00	47	158
w tym:					
środki własne gminy			33,00		
dotacja z budżetu państwa			78 477,00		
w tym przyznane z powodu:					
bezrobocia	13	62	19 565,00	13	56
długotrwałej choroby	16	63	17 647,00	16	34

niepełnosprawności	13	75	19 516,00	13	31
innej przyczyny	18	51	21 782,00	18	82

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w domu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

Tabela 8. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe w 2020 roku.

Forma pomocy	**Liczba osób, którym przyznano świadczenie**	**Liczba świadczeń**	**Kwota świadczeń (w zł)**
Zasiłki celowe ogółem:	23	26	13 985,00
w tym przyznane na:			
zakup żywności	1	1	155,00
pokrycie kosztów leków i leczenia	2	2	450,00
zakupu opału	7	7	2 550,00

zakupu odzieży i obuwia	3	4	630,00
na zaspokojenie innych potrzeb	2	2	400,00
Zasiłek specjalny celowy	7	8	3 800,00
Zdarzenie losowe	2	2	6 000,00

W 2020 roku zmalała liczba osób, którym przyznano świadczenia w formie zasiłków celowych w stosunku do 2019 roku.

2.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce w 2020 roku należały:

- praca socjalna,
- usługi opiekuńcze,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- kierowanie do ośrodków wsparcia,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne.

2.2.1. Praca socjalna

Praca socjalna na rzecz rodzin/osób realizowana jest przez pracowników socjalnych w ośmiu rejonach opiekuńczych:

- I i II rejon – Jabłonka
- III rejon – Chyżne
- IV rejon – Orawka
- V rejon – Lipnica Mała
- VI rejon – Podwilk
- VII rejon – Zubrzyca Dolna
- VIII rejon – Zubrzyca Górna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym jak również zapobiegania pogarszaniu się ich sytuacji. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie diagnozy, na

podstawie której planowana jest praca z rodziną. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmocnienie potencjału osób i rodzin do przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych. Kluczowymi elementami pracy socjalnej są: relacja, komunikacja i motywowanie. Podstawą nawiązywania i budowania relacji, są w szczególności: zasada podmiotowości, zasada obiektywizmu, zasada poufności.

W 2020 roku pracą socjalną zostało objętych 208 rodzin, liczba osób w tych rodzinach wyniosła 531.

2.2.2. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym

Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie kontaktu z otoczeniem, podstawową opiekę higieniczną, a także przygotowanie posiłku lub dostarczanie posiłków do miejsca zamieszkania. Usługi opiekuńcze udzielane są osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi te dostosowane są do szczególnych potrzeb klientów.

W 2020 roku z usług opiekuńczych skorzystało 5 osób.

Tabela 9. Dane statystyczne dotyczące osób korzystających z usług opiekuńczych w 2020 roku.

Liczba odbiorców usług	**5**	
w tym:	kobiet	4
	mężczyzn	1
Liczba rodzin	5	
Liczba osób w rodzinach	7	

2.2.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach

Domy Pomocy Społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych

potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce wydał 3 nowe decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej. Na dzień 31 grudnia 2020 roku w domach pomocy społecznej przebywało 7 osób:

- 4 osoby w DPS na terenie powiatu nowotarskiego,
- 3 osoby w DPS poza terenem powiatu nowotarskiego.

Wydatki poniesione na dopłaty do pobytu w DPS w 2020 roku wyniosły 155 350,82 zł. Średnia miesięczna dopłata gminy dla jednego mieszkańca z pobyt w DPS wynosiła 2 552,36 zł. W porównaniu do roku 2019 wydatki wzrosły dwukrotnie.

W perspektywie ostatnich lat obserwuje się spadek liczby mieszkańców gminy korzystających z pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz wzrost liczby osób korzystających z pomocy w formie skierowania do domów pomocy społecznej.

2.2.4. Kierowanie do ośrodków wsparcia

Od 1 listopada 2011 roku w ramach realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej w Gminie Jabłonka funkcjonuje ośrodek wsparcia – środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi - typ B, prowadzony przez organizację pozarządową Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jabłonce ul. Tetmajera 4.

Celem działalności środowiskowego domu samopomocy jest stworzenie warunków zapewniających uczestnikom zaspokajanie indywidualnych potrzeb społecznych, poznawczych, życiowych ukierunkowanych na podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia.

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi na rzecz osób, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. ŚDS prowadzi indywidualne lub zespołowe treningi samoobsługi i treningi umiejętności społecznych, polegające na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Każdy z uczestników ma przygotowany indywidualny plan postępowania

wspierająco- aktywizującego i na jego podstawie prowadzone są działania rozwijające podstawowe sprawności życiowe uczestników.

Decyzję o skierowaniu do ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i decyzję ustalającą odpłatność za korzystanie z usług, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, wydaje kierownik ośrodka pomocy społecznej.

Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 300 % odpowiedniego kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ustala się odpłatność miesięczną za usługi świadczone przez Ośrodek Wsparcia w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie.

W 2020 roku z usług ww. ośrodka wsparcia korzystało 26 osób (dla 15 osób została ustalona odpłatność). Dochody z tytułu odpłatności za świadczone usługi stanowią dochód budżetu państwa (95%).

Z uwagi na pandemię COVID-19 i konieczność zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego osobom niepełnosprawnym rok 2020 był szczególnie trudny dla działalności środowiskowego domu samopomocy.

2.2.5. Inne świadczenia niepieniężne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom uprawnionym do pobierania zasiłku stałego (niepodlegającym i nieposiadającym tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego) jest opłacana składka na ubezpieczenie zdrowotne. W 2020 roku składki opłacono 14 osobom. Roczny koszt świadczeń wyniósł 6 655,26 zł.

Rozdział III Realizacja programów i projektów

3.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023 uchwalonego Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15.10.2018 roku oraz Uchwałą Rady Gminy Jabłonka Nr II/8/2018 z dnia 7

grudnia 2018 roku. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023". Program finansowany jest ze środków własnych oraz dotacji Wojewody.

W ramach programu realizowane są działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej;
- osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, a w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Świadczenia te realizowane są w formie:

- posiłku;
- świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności.

Tabela 10. Realizacja Programu „Posiłek w szkole i w domu" w 2020 roku.

Pomoc w formie zasiłku celowego					
Liczba rodzin	**Liczba osób w rodzinach**	**Liczba świadczeń**	**Kwota świadczeń**	**z tego:**	
				Środki własne	**Dotacja**
90	268	301	85 305,00	34 122,00	51 183,00
Pomoc w formie posiłku					
37	178	4 625	23 840,00	9 536,00	14 304,00
Koszt programu ogółem:				**z tego:**	
				Środki własne	**Dotacja**
108 215,00				43 286,00	64 929,00

3.2. Realizacja projektu socjalnego „Teraz Seniorzy 2020"

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce realizował projekt „Teraz Seniorzy 2020" dofinansowany ze środków własnych (20%) oraz ze środków otrzymanych od

Wojewody Małopolskiego (80%). Celem projektu było wzmocnienie aktywności i samodzielności seniorów, przeciwdziałanie osamotnieniu i wykluczeniu oraz poprawa ich funkcjonowania w środowisku. Projekt skierowano dla mieszkańców Gminy Jabłonka w wieku powyżej 60 roku życia korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej, w szczególności dla osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych.

W ramach realizowanego projektu organizowano spotkania na terenie Gminy Jabłonka, w trakcie których seniorzy uczestniczyli w warsztatach z psychologiem oraz dietetykiem, a także brali udział w zajęciach ruchowych z rehabilitantem. Zajęcia odbywały się cyklicznie, ale z powodu pandemii COVID 19 w niewielkich grupach i z zachowaniem reżimu sanitarnego. Seniorzy, którzy z obawy przed koronawirusem pozostali w domach byli objęci pracą socjalną. Łącznie pomocą objęto 52 osoby.

3.3. Realizacja programu „Wspieraj Seniora"

W okresie od 20 października do 31 grudnia 2020 r. Ośrodek realizował program pn. „Wspieraj Seniora". Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby.

3.4. Program „Karta Dużej Rodziny"

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował także zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Powyższa forma wsparcia jest działaniem ogólnopolskim realizowanym od 16 czerwca 2014 roku. Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Od 1 stycznia 2019 roku prawo do karty mają również rodzice co najmniej trójki dzieci bez względu na ich wiek. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karty wydawane są w formie tradycyjnej i w formie elektronicznej. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w 2020 roku wyniosła 592.

Tabela 11. Liczba wniosków o przyznanie Kart Dużej Rodziny w 2020 roku.

Liczba Kart Dużej Rodziny	
Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny	191
z tego:	
Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców	70
Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną	82
Liczba wniosków o uzupełnienie rodziny wielodzietnej	5

Koszt realizacji zadania był finansowany ze środków budżetu państwa. W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce otrzymał dotację w wysokości 1 681,29 zł.

3.5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym w 2020 r. pracownicy Ośrodka realizowali Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jabłonka. Założeniem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc. W Ośrodku działa Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą. W punkcie pomocy udziela psycholog oraz pracownicy socjalni. Ośrodek zapewnia obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą. W 2020 roku posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego zostały zwołane czterokrotnie. Powołano 36 grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty." Do kierowania ich pracami wyznaczeni zostali pracownicy socjalni, mający pod opieką dany rejon, w którym zamieszkuje ofiara przemocy. Skład osobowy grup roboczych był uzależniony od skali występującego problemu w rodzinie. Odrębne posiedzenia odbywały się w obecności osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc. Podczas spotkań grup roboczych podejmowane były działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą. Wspólna wymiana doświadczeń i spostrzeżeń pozwoliła podjąć szersze działania pomocowe. Bezpośredni

sposób przekazywania informacji, podejmowanie konkretnych działań usprawniły pracę i pozwoliły na osiągnięcie zamierzonego celu. W okresie sprawozdawczym do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Jabłonce wpłynęło 41 „Niebieskich Kart" (38 z Komisariatu Policji w Jabłonce i 3 z Ośrodka Pomocy Społecznej). Działaniami grup roboczych i systematycznym monitoringiem w 2020 roku objęto 45 rodzin. Prace były prowadzone z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w ramach podnoszenia kwalifikacji uczestniczyli w szkoleniach online.

Rozdział IV System świadczeń rodzinnych i wychowawczych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce - Sekcja Świadczeń Rodzinnych realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- zasiłek dla opiekuna (świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13).

4.1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie, która faktycznie opiekuje się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);
3) osobie uczącej się (tj. osobie pełnoletniej uczącej się niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł.

Tabela 12. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacone w 2020 roku.

Rodzaje świadczeń		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Zasiłki rodzinne z dodatkami, w tym:		28 549	3 189 997,77	-
Zasiłki rodzinne		18 549	2 106 874,94	95 zł na dziecko w wieku 0-5 r.ż. 124 zł na dziecko w wieku > 5-18 r.ż. 135 zł na dziecko w wieku > 18-24 r.ż.
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:		10 000	1 083 122,83	-
z tytułu:	**urodzenia dziecka**	90	77 503, 02	1000 zł
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	521	198 323,19	400 zł
	samotnego wychowywania dziecka	494	93 192,53	193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł, 273 zł w przypadku dziecka niepełnosprawnego, nie więcej niż 546 zł.
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	509	51 695,34	90 zł na dziecko do 5 roku życia 110 zł na dziecko > 5 roku życia
	rozpoczęcia roku szkolnego	1542	101 417,54	100 zł na dziecko raz w roku
	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	2734	182 904,58	113 zł – na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła 69 zł - na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła
	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	4 110	378 086,63	95 zł
Zasiłki rodzinne z dodatkami przyznawane w ramach koordynacji		1572	170 766,00	Decyzje wydane z upoważnienia Wojewody Małopolskiego

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje w związku z urodzeniem się żywego dziecka w wysokości 1 000 zł. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00 zł.

Tabela 13. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacona w 2020 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	143	143 000,00	1 000 zł

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia 1 stycznia 2016 roku osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000 zł miesięcznie.
Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

1) porodu;
2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia;

3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia.

Tabela 14. Świadczenie rodzicielskie wypłacone w 2019 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Świadczenie rodzicielskie	271	244 868,10	1 000 zł

4.2. Świadczenia opiekuńcze

Wśród świadczeń opiekuńczych wypłacanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce wyróżniamy:

- świadczenie pielęgnacyjne;
- zasiłek pielęgnacyjny;
- specjalny zasiłek opiekuńczy;
- zasiłek dla opiekuna.

Tabela 15. Świadczenia opiekuńcze wypłacone w 2020 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób/ liczba świadczeń	Wysokość świadczenia	Kwota świadczeń (zł)	Osoba uprawniona
Zasiłek pielęgnacyjny	308/3432	215,84 zł	740 526,51	➢ Niepełnosprawne dziecko, ➢ Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, ➢ Osoba, która ukończyła 75 lat, ➢ Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia legitymująca się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 r.ż.
Świadczenie pielęgnacyjne	63/721	1830 zł	1 311 436,60	Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej:

				➢ matce bądź ojcu dziecka, ➢ faktycznemu opiekunowi dziecka, ➢ osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, ➢ innym osobom, na których - zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego - ciąży obowiązek alimentacyjny (z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności). Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, gdy spełnione są łącznie następujące warunki: - rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - nie ma faktycznego opiekuna dziecka ani osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub legitymują się one orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. ➢ wyłącznie rodzicom lub opiekunom dzieci z niepełnosprawnością powstałą do 18 roku życia lub do 25 roku życia - w przypadku gdy dziecko było w trakcie nauki.
Specjalny zasiłek opiekuńczy	44/413	620 zł	253 252,00	➢ Każda osoba, na której zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny - by go otrzymywać, osoba ta musi zrezygnować z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się: - orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub - orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego, codziennego

				współudziału opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji. ➢ Osobie, której łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.
Zasiłek dla opiekuna	9/91	620 zł	55 832,50	Osoba, której z dniem 01.07.2013r. wygaszono prawo do świadczeń pielęgnacyjnych. W sprawie zasiłku dla opiekuna organ wszczynał postępowanie na wniosek strony, złożony jednak nie później, niż w terminie do 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

4.3. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Za osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 ze zm.) opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe po spełnieniu warunków ustawowych, a także zdrowotne (ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – Dz. U. z 2020 r. poz. 695 ze zm.).

Tabela 16. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w 2020 roku.

Rodzaj składki	Kwota świadczeń (zł)
Składka na ubezpieczenie społeczne	264 495,18 (ZUS) 28 092,00 (KRUS)
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	25 864,65

4.4. Świadczenie „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu

dziecka bez względu na dochód. Rodzina jest uprawniona do poradnictwa w zakresie: przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Na wniosek rodziny tego typu wsparcie koordynowane jest przez asystenta rodziny.

Tabela 17. Świadczenie „Za życie" wypłacone w 2020 roku.

Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
1	4 000,00

Przez cały okres sprawozdawczy Sekcja prowadziła także postępowania w zakresie weryfikacji prawa do świadczeń rodzinnych przyznanych decyzją ostateczną. Efektem tych działań było prowadzenie postępowań w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Tabela 18. Odzyskane w 2020 roku nienależnie pobrane świadczenia.

Organ wydający decyzję zwrotną	Kwota odzyskanych świadczeń (zł)
Na podstawie decyzji wydanych z up. Wojewody Małopolskiego	7 719,00
Na podstawie decyzji wydanych z up. Wójta	28 892,00
Razem:	36 611,00

4.5. Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze przysługuje od dnia 1 kwietnia 2016 roku matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Przysługuje ono do

dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia, w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje:

- matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca,
- opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu opiekuna faktycznego,
- opiekunowi prawnemu dziecka,
- dyrektorowi domu pomocy społecznej;

bez względu na dochód rodziny.

Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane jest w formie informacji. Odmowa przyznania świadczenia wychowawczego, uchylenie lub zmiana świadczenia wychowawczego wydawane są w formie decyzji.

Tabela 19. Dane statystyczne dotyczące realizacji świadczeń wychowawczych w 2020 roku.

Liczba zarejestrowanych wniosków		**362**
w tym:	w formie papierowej	257
	w formie elektronicznej	105
Liczba wniosków przekazanych do Małopolskiego Urzędu w Krakowie w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego		88
Liczba wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia/umorzenie		0/36
Liczba wydanych decyzji/informacji z up. Wójta Gminy Jabłonka		256
w tym:	przyznających prawo do świadczenia wychowawczego	249
	odmawiających prawo do świadczenia wychowawczego	6

	stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze	1
Liczba decyzji/ informacji wydanych z up. Wojewody Małopolskiego		689
w tym:	przyznających prawo do świadczenie wychowawcze	525
	odmawiających prawa do świadczenia wychowawczego	64
Liczba odwołań przekazanych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego		2

Nowelizacja ustawy z dnia 24 kwietnia 2019 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła szereg zmian, w tym również przedłużono okres zasiłkowy. Ośrodek w roku 20220 wypłacał świadczenia przyznane w 2019 roku na okres od 01.07.2019 roku do 31.05.2021 r. oraz wydawał nowe informacje/decyzje.

Tabela 20. Świadczenia wychowawcze wypłacone w 2020 roku.

Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci, na które przyznano świadczenie	Kwota świadczeń wypłaconych (pomniejszonych o zwrot nienależnie pobranych świadczeń) (zł)
51 505	2 213	4 214	25 599 882,76

W roku 2020 nastąpił znaczny wzrost liczby dzieci, na które przyznano świadczenie wychowawcze, kwota wypłaconych świadczeń wzrosła o 4 387 039,76 zł w stosunku do roku 2019.

4.6. Świadczenie „Dobry Start”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce - Sekcja Świadczeń Rodzinnych realizuje zadania z zakresu rządowego programu „Dobry start” ustanowionego uchwałą nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M. P. poz. 514). Jego celem jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie to polega na przyznaniu raz w roku świadczenia w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym, niezależnie od wysokości dochodów uzyskiwanych przez rodzinę.

Tabela 21. Świadczenie „Dobry Start" wypłacone w 2020 roku.

Liczba wniosków	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
1705	2771	829 800,00

Tabela 22. Dane statystyczne dotyczące realizacji świadczenia „Dobry Start" w 2020 roku.

Liczba zarejestrowanych wniosków		**1705**
w tym:	w formie papierowej	1223
	w formie elektronicznej	482
Liczba informacji o przyznaniu świadczenia		1 694
Liczba wystosowanych pism: wzywających do uzupełnienia brakujących dokumentów, informujących o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia		0

4.7. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800 zł.

W 2020 roku wpłynęło 30 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 26 przypadkach postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji

przyznającej świadczenie. Wypłacono 515 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 212 220,00 zł**.**

Tabela 23. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacone w 2020 roku.

Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
48	515	212 220,00

W trakcie wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego weryfikowano uprawnienie do dalszego pobierania świadczeń w przypadku zmiany w sytuacji rodziny mających wpływ na prawo do świadczeń (np. uzyskanie, utrata dochodu, zmiana liczby członków rodziny, skuteczność egzekucji, przerwanie nauki przez pełnoletniego uprawnionego).

4.7.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2020 prowadzono postępowanie wobec 21 dłużników. Postępowanie to inicjowane jest na wniosek osoby uprawnionej w przypadku bezskuteczności egzekucji lub organu właściwego wierzyciela w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Postępowanie to ma na celu zmobilizowanie dłużnika alimentacyjnego do regulowania należności alimentacyjnych. Polega ono na współpracy organu właściwego dłużnika, organu właściwego wierzyciela, komorników sądowych oraz takich instytucji jak: policja, starostwo powiatowe, właściwe prokuratury, powiatowe urzędy pracy.

Tabela 24. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2020 roku.

Rodzaj działania	Liczba podjętych działań
Przeprowadzenie wywiadu oraz odebranie oświadczenia majątkowego	11
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływa na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz świadczenia majątkowego	13

Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy	5
Informowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	4
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	4
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny	3
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
Wystąpienie o zwrot zatrzymanego prawa jazdy	0

Złożenie wniosków do prokuratury oraz do starosty o zatrzymanie prawa jazdy następowało po uprzednim wydaniu decyzji kończącej postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, po wystąpieniu jednej z okoliczności przewidzianych przez ustawodawcę. Ponadto, przed skierowaniem wniosku o zatrzymanie prawa jazdy konieczne było uzyskanie potwierdzenia z centralnej ewidencji kierowców, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami.

W sytuacji, gdy działania były podejmowane w wyniku kolejnego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a na podstawie wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego ustalono, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku, gdy dłużnik uniemożliwił przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, nie informowano o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika ani nie wszczynano postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostawała w mocy.

O podjętych działaniach oraz o ich efektach organ właściwy dłużnika informował organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego.

Kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła w 2020 roku łącznie 110 599,68 zł (na spłatę należności głównej zaliczono kwotę 68 854,57 zł, natomiast na spłatę odsetek kwotę 41

745,11 zł). Na dochody budżetu państwa przekazano 83 057,84 zł, na dochody własne gminy wierzyciela – 27 541,84 zł.

Ponadto obowiązkiem pracowników sekcji było zgłaszanie dłużników alimentacyjnych, do biur informacji gospodarczej, oraz aktualizowanie danych po zmianie wysokości zaległości (zmniejszenie długu po wpłatach dokonanych przez dłużnika, zwiększenie po wypłatach świadczeń z funduszu).

Rozdział V Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

W 2020 roku na podstawie ustawy o systemie oświaty oraz Uchwały Nr XXXVI/272/2017 Rady Gminy Jabłonka z dnia 30 sierpnia 2017 roku w sprawie Regulaminu udzielenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów szkół zamieszkałych na terenie Gminy Jabłonka, Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania polegające na przyznawaniu uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych. Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych i zasiłku szkolnego jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym (stypendia szkolne i zasiłek szkolny) przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia, wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki (zgodnie z art. 90 b ustawy o systemie oświaty).

5.1. Stypendia szkolne

Stypendium szkolne ukierunkowane jest na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych jak również na pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym, w szczególności na zakup podręczników, stroju sportowego oraz innych przedmiotów ściśle związanych z procesem edukacji w szkole, do której uczęszcza uczeń. Wszystkie wydatki muszą być udokumentowane rachunkami bądź fakturami imiennymi. Stypendia szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów (kryterium dochodowe nie przekracza 528,00 zł na osobę w

rodzinie), w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

5.2. Zasiłki szkolne

Zasiłek szkolny jest udzielany uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego powodującego przejściowo znaczne pogorszenie sytuacji materialnej, w tym w szczególności: śmierci rodzica lub prawnego opiekuna, klęski żywiołowej (pożaru, zalania lub innego żywiołu), długotrwałej choroby ucznia, rodzica lub prawnych opiekunów, utraty mienia: podręczników, wyposażenia szkolnego, sprzętu sportowego i innego związanego z edukacją oraz innych szczególnych okoliczności.

Tabela 25. Pomoc w formie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2020 r.

Rodzaj zasiłku	Liczba osób	Kwota świadczeń	z tego:	
			Środki własne	Dotacja
Stypendium szkolne	95	62 600,00	6 260,00	56 340,00
Zasiłek szkolny	1	620,00	62,00	558,00

Rozdział VI Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce współpracuje z organizacjami pozarządowymi dystrybuującymi żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). W 2020 roku z w/w pomocy skorzystało 130 rodzin, w tym 368 osoby.

Pomoc żywnościowa w ramach FEAD w znaczący sposób przyczynia się do poszerzenia zakresu pomocy dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Rozdział VII Bilans potrzeb i kierunki działań na 2021 rok

- Realizacja zadań wynikających z „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030".
- Realizacja „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jabłonka na lata 2021-2025".
- Realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny na lata 2020-2022.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w szczególności realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej, kierowanie osób niepełnosprawnych do Środowiskowego Domu Samopomocy w Jabłonce.
- Realizacja projektu socjalnego „Teraz Seniorzy 2021".
- Współorganizacja świątecznej zbiórki żywności dla najuboższych w ramach działań Gminnego Komitetu Pomocy Potrzebującym.